

Vyčistit a seřídit, prosím!

Zvolit si z obrovské spousty nástrojů na čištění a optimalizaci počítačů s operačním systémem Windows tu nejvhodnější aplikaci rozhodně není snadné. Vybrali jsme pro vás nejlepší a nešikovnější programy z této kategorie a postavili jsme je proti sobě ve srovnávacím testu.

Radek Kubeš, radek.kubes@chip.cz

V tomto článku najdete

Nejlepší programy pro čištění počítače a optimalizaci Windows

Programy upravující skrytá nastavení operačního systému

Bezplatné alternativy testovaných programů

Na počítačích s operačním systémem Windows je stále co zlepšovat a upravovat. Nejrozšířenější operační systém totiž nezvládá „ukočírovat“ obsah svého registru, zanáší pevné disky nepotřebnými soubory, nechává aplikace ukládat na disk hory zbytečných dat a neposkytuje uživatelům tak

bohaté možnosti nastavení, jaké by si zasloužili. Proto je namíste využít některý z programů pro vyčištění pevných disků a registru, optimalizaci nastavení operačního systému i běžně používaných aplikací, změnu vzhledu uživatelského rozhraní Windows nebo uvolnění operační paměti. K otestování jsme →

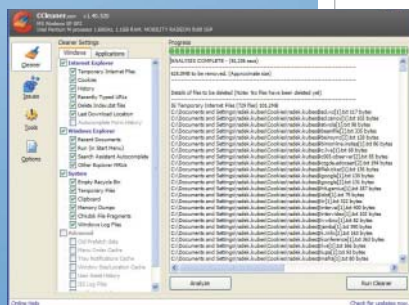

Najdete na Chip DVD

System Mechanic Professional 7 trial ■ TuneUp Utilities 2007 trial ■ TuneUp Utilities 2006 plná verze
 ■ Ashampoo WinOptimizer 4 trial ■ AusLogics BoostSpeed 3.6.9 trial ■ MindSoft Utilities XP 9.6 trial
 ■ Advanced WindowsCare Professional 2.4.0 trial ■ Advanced WindowsCare Personal 2.4.0 freeware ■ CCleaner 1.40.520
 freeware ■ RegCleaner 4.30.780 freeware ■ TweakNow RegCleaner Standard 3.0.1 freeware ■ Tweak UI – XP PowerToys
 freeware ■ TweakAll 3.0 freeware ■ Regino 4.5 freeware ■ Fresh UI 7.83 freeware ■ XP SysPad 7.9 freeware

Jde to i zdarma

Dokonalou optimalizaci systému za vás spolehlivě vyřeší plně verze programů z Chip DVD. Jestliže si ovšem chcete trochu rozšířit možnosti výběru bezplatné alternativy komerčních aplikací, máte k dispozici dlouhou řadu freewarových programů. Mezi bezplatné alternativy testovaných programů patří například i Advanced WindowsCare Personal, freewarová verze jednoho z programů v testu s omezenějšími funkcemi oproti plně verzi.

SPOLEHLIVÝ ČISTIČ ZDARMA: CCleaner vyčistí pevné disky, registr i internetovou historii, snadno se ovládá a je zcela zdarma.

Registr i pevné disky umí vyčistit freewarová aplikace CCleaner, pouze na čištění registru se omezují programy RegCleaner, TweakNow RegCleaner Standard a některé další.

Řadu jinak nedostupných systémových nastavení Windows umí upravovat Tweak UI – XP PowerToys, freewarový nástroj přímo od Microsoftu. Vzhled i funkce Windows snadno upravíte také s nástroji TweakAll, Regino, Fresh UI nebo XP SysPad.

ÚKLID NA DISKU

Z cvalíka sprinterem

Mezi funkce, které v optimalizačních aplikacích využijete především, určitě patří čištění registru Windows a odstranění dočasných a nepotřebných souborů z pevných disků počítače. Zdaleka nejvíce totiž počítač zpomalují nepotřebné či poškozené záznamy v registru. Dočasné a nepotřebné soubory vám zase zabírají cenné místo na pevném disku. Uvidíte, že po použití některého z nástrojů v testu se vašemu počítači znatelně uleví, za což se vám odvděčí vyšší rychlostí při práci.

Základní vyčištění pevných disků i registru zvládnou všechny testované programy. System Mechanic Professional, TuneUp Utilities a MindSoft Utilities XP přidávají navíc funkce pro opravu případných problémů s daty na discích, první jmenovaný umí také z disku odstranit duplicitní soubory. Zrychlení systému pomůže také defragmentace a optimalizace registru, tak jak to umí System Mechanic Professional, TuneUp Utilities a AusLogics BoostSpeed.

NENECHTE SE NACHYTAT

Zametání stop

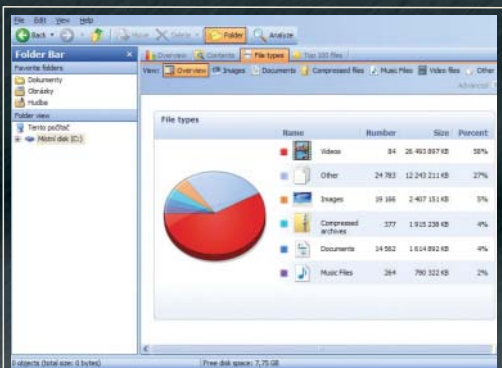
Úklid na disku by měl zahrnovat i odstranění stop po předchozí činnosti uživatele, především po surfování na internetu. Smazání historie navštívených stránek, cookies i dočasných souborů stažených z internetu lze provést pomocí aplikací System Mechanic Professional, TuneUp Utilities, Ashampoo WinOptimizer a Advanced WindowsCare Professional. System Mechanic Professional a Advanced WindowsCare Professional umí také odstranit spyware a další škodlivý software, pocházející nejčastěji z internetu.

→ vybrali programy System Mechanic Professional 7, TuneUp Utilities 2007, Ashampoo WinOptimizer 4, AusLogics BoostSpeed 3.6.9.660, MindSoft Utilities XP 9.6 a Advanced WindowsCare Professional 2.4.0 892. Všechny tyto aplikace jsou placené; zdarma použitelné plně verze a bezplatně dostupné alternativy najdete ve zvláštním rámečku.

→ Většina testovaných programů (System Mechanic Professional, TuneUp Utilities, Ashampoo WinOptimizer a MindSoft Utilities XP) nabízí též bezpečnou likvidaci nepotřebných souborů pomocí několikanásobného přepsání dat. A naopak, stejné aplikace (kromě Ashampoo WinOptimizeru) umí soubory smazané běžným způsobem obnovit.

KRITICKÉ PROBLÉMY: System Mechanic Professional zkontroluje důkladně váš systém a vypíše přehled bezpečnostních rizik a systémových problémů.

STATISTIKA: Nová verze TuneUp Utilities umí důkladně analyzovat pevné disky a generovat různé přehledy jejich využití.

PRO SROVNÁNÍ: Ashampoo WinOptimizer provádí jednoduché výkonnostní testy počítače a porovnává výsledky s referenčními sestavami.

BLESKOVÝ START WINDOWS

Z 0 na 100 za pět sekund

Optimalizační aplikace vám pomohou i se zrychlením náběhu operačního systému. Základním nástrojem je přitom úprava seznamu aplikací spouštěných se startem Windows. Možná se budete divit, kolik programů a služeb brzdí váš počítač při zapínání a pak také zabírá operační paměť při práci, aniž by se tyto aplikace objevily v menu Po spuštění. Upravit seznam automaticky spouštěných aplikací můžete pomocí libovolného programu z testu, liší se jen úroveň popisu konkrétních programů v seznamu. Dávejte si ovšem pozor na vyřazení důležitých programů, jako jsou antiviry, firewally, ovladače atd. Speciální funkce pro optimalizaci startu i vypínání počítače nabízí AusLogics BoostSpeed.

Kromě Ashampoo WinOptimizeru umí všechny testované programy také kompletně odstranit vybrané aplikace, a to i takové, které nejsou k nalezení ve standardní nabídce odebrání programů v ovládacích panelech Windows.

NEŽ PŮJDETE KOUPIŤ PAMĚŤ

Pusťte to z hlavy

Ještě rychleji než místo na disku dochází při práci s počítačem prostor v operační paměti. Namísto je tedy uvažovat o nástrojích, které umí aktuální obsah operační paměti optimalizovat a defragmentovat (System Mechanic Professional, TuneUp Utilities), nebo alespoň optimalizovat (AusLogics BoostSpeed, MindSoft Utilities XP, Advanced WindowsCare Professional). Funkci pro uvolnění prostoru v operační paměti ukončením neaktivních nebo nepotřebných procesů a služeb je dobré mít po ruce na jedno kliknutí myši, tak jak to nabízí TuneUp Utilities, který se skrývá za ikonou v oznamovací oblasti vedle hodin.

S uvolněním operační paměti samozřejmě souvisí také správa procesů a služeb běžících v systému. Různou formu řízení běžících procesů a služeb nabízí všechny testované programy, až na MindSoft Utilities XP. Při ukončování procesů nebo nastavování jejich priority pamatujte na to, že ukončení životně důležitých systémových procesů a služeb může způsobit kolaps operačního systému.

Stříbrná a bronzová přička testu patří aplikacím, jejichž starší plné verze jsme pro vás získali na Chip DVD. Plná verze TuneUp Utilities 2006 postrádá ve srovnání s testovaným vydáním programu především podporu operačního systému Windows Vista, nástroj na opravu poškozených dat na pevném disku a možnost nastavení aplikací z balíku MS Office 2007, Internet Exploreru 7 či Firefoxu 2. Uživatelům Windows XP, kteří nechtějí investovat do nejnovější verze programu, funkce TuneUp Utilities 2006 z Chip DVD plně postačí.

Na Chip DVD najdete také aplikaci Ashampoo WinOptimizer Platinum 3, starší plnou verzi testovaného programu. Rozdíl oproti nejnovější verzi spočívá především v absenci vylepšených modulů pro testování systému a úpravu jeho vzhledu, účinnějšího nástroje na defragmentaci pevných disků a dalších drobných vylepšení.

Mezi další nástroje na vyladění počítače patří také Ashampoo PowerUp XP Platinum, nástroj na úpravu vlastností a funkcí operačních systémů Windows 2000, XP a 2003, Ashampoo Magical Defrag, aplikace pro pohodlnou defragmentaci obsahu pevného disku počítače, a Ashampoo UnInstaller, program, který asistuje uživateli při instalaci nových programů do počítače, sleduje všechny změny provedené aplikací v registru, na pevném disku i v nastavení systému a uloží o nich záznam, pomocí kterého lze pak programy beze zbytku odinstalovat. Plné verze těchto programů najdete rovněž na Chip DVD.

OPTIMALIZACE NA POZADÍ: Ashampoo Magical Defrag běží na pozadí systému a průběžně defragmentuje pevný disk.

RYCHLEJI NA SÍŤ

LAN - Lad'te A Nastavujte

Až na Advanced WindowsCare Professional nabízí všechny programy z testu možnost uživatelského nebo i automatického nastavení připojení do místní počítačové sítě, potažmo i internetu. Jestliže nevíte, jak →

Slevy programů ze SW.cz

Pokud máte zájem využít exkluzivní slevy na nákup softwaru, podívejte se do rubriky Software na Chip DVD. Naleznete zde slevy na tyto programy: System Mechanic 7 Professional za 1417 Kč, TuneUp Utilities 2007 za 698 Kč, Ashampoo WinOptimizer 4 za 858 Kč a AusLogics BoostSpeed 3.6.9 za 529 Kč. Další informace o programu TuneUp Utilities se dočtete na straně 43.

→ kterou z položek nastavení upravit k dosažení větší rychlosti a spolehlivosti připojení, využijte automatickou optimalizaci, kdy vám stačí znát jen typ vašeho připojení – a někdy ani to ne.

Jak se vám povedlo systém i síťové připojení nastavit, to si můžete ověřit pomocí testů nebo funkcí pro monitoring systému a sítě. Propastné rozdíly ve výkonu sítě však nečekejte.

ZA WINDOWS KRÁSNEJŠÍ

Jak se vám líbí?

Dalším z důvodů, proč si pořídit některou z testovaných aplikací, je možnost úpravy vzhledu i dalších vlastností Windows, daleko za rámec běžného uživatelského nastavení systému.

Jestliže si rádi hraje se vzhledem uživatelského prostředí svého operačního systému, můžete si s aplikacemi System Mechanic Professional, TuneUp Utilities, Ashampoo WinOptimizer a AusLogics BoostSpeed upravit ikony, grafické efekty, animace, písma,

průhlednost oken i celé vizuální styly Windows. Nechybí ani možnost obnovy výchozího nastavení systému.

Daleko zajímavější jsou však systémová nastavení Windows. Čtyři jmenované aplikace zvládnou například nastavení vlastností nabídky Start, ovládacích panelů, systémových adresářů, zabezpečení systému a mnoho dalšího. Zabere hodně času, než všechny možnosti nastavení v kterékoliv z těchto aplikací projdete. Za pozornost jistě také stojí funkce programu System Mechanic Professional pro přenos kompletní instalace kteréhokoliv programu do jiného umístění. Aplikace bude bezpečně přenesena, včetně přesměrování zástupců i propojení v registru.

Využít můžete rovněž i funkce pro nastavení vlastností různých aplikací, nejčastěji internetových prohlížečů (Internet Explorer, Firefox, Opera i Netscape), poštovních klientů (MS Outlook i Outlook Express), chatovacích programů i přehrávače Windows Media Player. Často lze nastavit i takové para-

ZRYCHLUJEME: Pokročilá nastavení pro rychlý start i vypínání operačního systému nabízí aplikace AusLogics BoostSpeed.

Přehled	1. MÍSTO	2. MÍSTO	3. MÍSTO	4. MÍSTO	5. MÍSTO	6. MÍSTO
Produkt	System Mechanic Professional 7	TuneUp Utilities 2007	Ashampoo WinOptimizer 4	AusLogics BoostSpeed 3.6.9.660	MindSoft Utilities XP 9.6	Advanced WindowsCare Professional 2.4.0 892
Výrobce	iolo technologies, LLC.	TuneUp Software GmbH	ashampoo GmbH & Co. KG	AusLogics Corporation	MindSoft	IObit.com
Cena	1888 Kč	1011 Kč	1226 Kč	705 Kč	1259 Kč	687 Kč
Internet	www.iolo.com	www.tune-up.com	www.ashampoo.com	www.auslogics.com	www.mindsoftweb.com	www.iobit.com
Velikost instalace (MB)	40,5	25	32,4	8,6	25,3	13
Jazyk rozhraní	angličtina	angličtina	čeština	částečně čeština, angličtina, němčina	angličtina, němčina	čeština
Operační systém	Windows 98/ME/2000/XP/Vista	Windows 98/ME/2000/XP/Vista	Windows 2000/XP/Vista	Windows 98/ME/2000/XP/2003	Windows XP	Windows 2000/XP/Vista
Celkové hodnocení	94	89	85	84	67	53
Čištění systému (30 %)	95	90	85	70	80	65
Optimalizace systému (30 %)	95	90	80	90	75	50
Úprava Windows a aplikací (30 %)	95	85	90	95	40	40
Ovládání a uživatelské rozhraní (10 %)	85	90	85	70	80	65
Čištění systému						
Registr	nepotřebné/špatné záznamy	nepotřebné/špatné záznamy	nepotřebné/špatné záznamy	nepotřebné/špatné záznamy	nepotřebné/špatné záznamy	nepotřebné/špatné záznamy
Pevné disky	čištění/defragmentace/oprava/odstranění duplicit	čištění/oprava	čištění/defragmentace	čištění	čištění/defragmentace/oprava	dočasné soubory
Software	úprava nabídky Po spuštění/deinstalace softwaru	úprava nabídky Po spuštění/deinstalace softwaru	úprava nabídky Po spuštění	úprava nabídky Po spuštění/deinstalace softwaru	úprava nabídky Po spuštění/deinstalace softwaru	úprava nabídky Po spuštění/deinstalace softwaru
Soubory	-	zobrazení obsahu pevného disku, statistiky	zobrazení obsahu pevného disku, statistiky, spojování/rozdělování, šifrování	-	spojování/rozdělování, šifrování, hromadné přejmenování	-
Likvidace/obnova souborů	spolehlivá likvidace souborů, obnova smazaných souborů/e-mailů/celého disku	spolehlivá likvidace souborů, obnova smazaných souborů	spolehlivá likvidace souborů	-	spolehlivá likvidace souborů, obnova smazaných souborů	-
Internet	mazání historie, cookies, cache	mazání historie, cookies, cache	mazání historie, cookies, cache	-	-	mazání historie, cookies, cache
Další funkce	spyware, škodlivý sw, blokování pop-up, test bezpečnostních děr	-	blokování IP spamu	blokování bannerů	-	spyware, škodlivý sw
Optimalizace systému						
Operační paměť	defragmentace/optimalizace	defragmentace/optimalizace	-	optimalizace	optimalizace	optimalizace
Registr	defragmentace/optimalizace	defragmentace/optimalizace	-	defragmentace	-	-
Automatická optimalizace	start počítače, internet, kompletní systém	internet, kompletní systém	čištění disků, registrů, internetové historie	internet	internet, kompletní systém	-
Procesy a služby	manažer procesů	manažer procesů	manažer procesů	manažer procesů	-	manažer procesů
Síťové připojení	podrobné nastavení internetu i LAN	podrobné nastavení internetu i LAN	optimalizace podle typu internetového připojení	podrobné nastavení internetu i LAN	podrobné nastavení, optimalizace podle typu internetového připojení	-
Optimalizace spuštění	start počítače	-	-	start a vypínání počítače	-	-
Další funkce	bootovací CD, oprava nestabilního/nespustitelného systému	editor registru	přímé spuštění standardních optimalizačních nástrojů Windows	optimalizace jádra Windows, souborového systému, systémových služeb	-	-
Úprava Windows a aplikací						
Informace o systému	konfigurace systému, rychlost internetového připojení, monitoring změn v systému	konfigurace systému	konfigurace systému, měření výkonu	konfigurace systému, sledování výkonu, statistiky síťového provozu	konfigurace systému, monitoring síťového připojení	monitoring TCP/UDP spojení
Úprava Windows	nastavení systémových adresářů, zabezpečení, ovládacích panelů, přenesení instalace programů a mnoho dalšího	menu Start, hlavní panel a další	nastavení systémových adresářů, zabezpečení, ovládacích panelů a mnoho dalšího	nastavení systémových adresářů, změna systémové konfigurace a další	-	-
Vzhled	ikony, pozadí aplikací	ikony, boot/login obrazovka, styly, obnova výchozího nastavení	ikony, průhlednost oken, obnova výchozího nastavení	nastavení efektů, nabídek, vyhlazování písma	-	-
Úprava aplikací	IE, Průzkumník	IE, Firefox, Outlook, WMP	IE, Windows Messenger, WMP, Outlook, MS Office	IE, Firefox, Opera, Netscape, Outlook, MS Office, ICQ, Windows Messenger, The Bat!, WMP, Norton System-Works, DirectX	-	-
Ovládání a uživatelské rozhraní						
Ovládání	jen v hlavním okně programu	integrace do kontextového menu, klávesové zkratky, ikona v oznamovací oblasti	integrace do kontextového menu	klávesové zkratky, ikona v oznamovací oblasti	jen v hlavním okně programu	ikona v oznamovací oblasti
Automatické funkce	automatické provádění téměř všech funkcí programu	údržba na jedno kliknutí, optimalizace systému, internetového připojení, čištění disků	optimalizace na jedno kliknutí (vyčištění registrů, disků, internetové historie)	optimalizace systému, internetového připojení	optimalizace systému, internetového připojení	vyčištění historie
Zálohování	registr	registr, bod obnovy	registr	registr, bod obnovy	registr, bod obnovy	registr, bod obnovy
Další funkce	zasílání reportů a upozornění na e-mail	ochrana konfigurace heslem	ochrana konfigurace heslem	-	automatické vypínání počítače	profily uživatele a použití počítače

■ Špičková třída (100–90) ■ Horní třída (89–75) ■ Střední třída (74–45) ■ Nelze doporučit (44-0)

→ metry, které program v menu vůbec nenabízí.

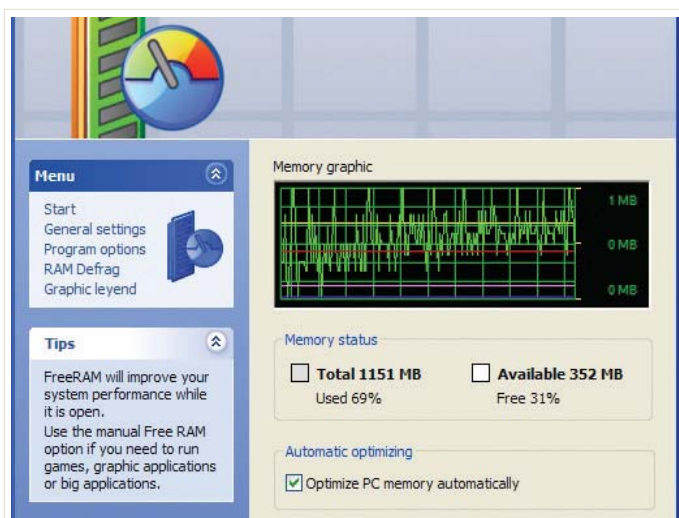
ZÁVĚR

Nejlepší mechanik

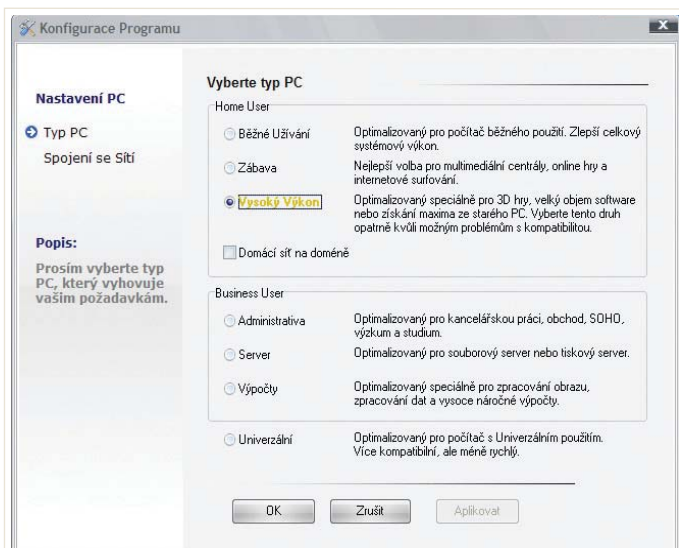
O všech testovaných programech lze říci, že se snadno instalují a velmi dobře se s nimi pracuje. V několika případech je navíc prostředí programu k dispozici i v češtině. K dobré ovladatelnosti jistě přispěje i integrace funkcí programu do kontextové nabídky pravého tlačítka myši nebo zobrazování ikony v oznamovací oblasti. Všechny programy navíc nabízejí auto-

matické provádění alespoň některých funkcí pro optimalizaci počítače.

Vítězem testu se díky rozsáhlé nabídce funkcí pro čištění a optimalizaci systému stal System Mechanic Professional. Tento program jen minimálně řeší nastavení vzhledu Windows, zato je v něm k dispozici obrovské množství různých systémových nastavení a užitečných funkcí. Vaší pozornosti by rozhodně neměly ujít ani velmi dobře vybavené a snadno ovladatelné aplikace TuneUp Utilities a Ashampoo WinOptimizer – dvojka a trojka ve výsledcích našeho testu. *Radek Kubeš* ■

OPTIMALIZACE RAM: Program MindSoft Utilities XP sleduje a automaticky optimalizuje využití operační paměti počítače, kterou umí také defragmentovat.

OPTIMALIZACE NA MÍRU: Advanced WindowsCare Professional optimalizuje počítač podle způsobu jeho využití, stejně tak síť podle typu připojení.

CHIP Souhrn: Aplikace pro čištění a optimalizaci Windows

Zkontrolujte při výběru

✓ Zálohování
Dříve než začnete s jakýmkoliv programem měnit nastavení operačního systému nebo čistit počítač, rozhodně si vytvořte zálohu registru a bod obnovení systému. Umí aplikace provádět zálohy a obnovení systému?

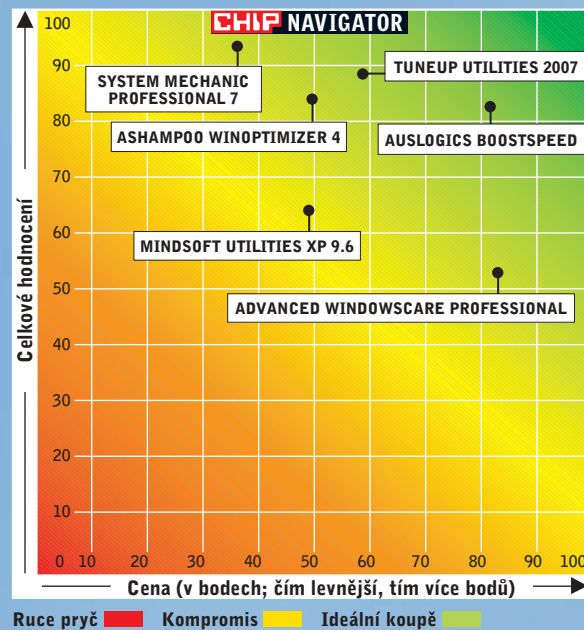
✓ Automatická optimalizace
Optimalizační aplikace by měla alespoň trochu myslet za vás. Poohlížejte se proto po funkcích pro automatickou optimalizaci systému a internetového připojení a po dalších nástrojích pro usnadnění práce s programy.

✓ Doplnkové funkce
Aplikace pro čištění a optimalizaci počítače a operačního systému v sobě mohou kumulovat i další funkce, které s jejich hlavní činností vůbec nesouvisí. Nejčastěji se jedná o důkladné smazání, nebo naopak obnovu již dříve smazaných souborů, naražit můžete také na funkce pro odstranění škodlivého softwaru a další zajímavé nástroje.

✓ Důkladná zkuška
Všechny testované programy je možné několik dnů až týdnů testovat bez zaplacení. Než tedy do svého favorita investujete nemalou částku, v klidu si vyzkoušejte funkce i ovládání programů.

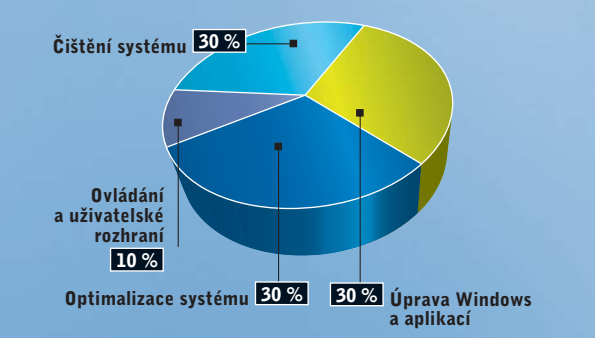
Maximální výkon za málo peněz

■ V grafu je zanesen vztah ceny programů na optimalizaci a čištění počítače a celkového hodnocení dosaženého v testu. Ceny testovaných aplikací jsou s ohledem na jejich bohaté funkce ve všech případech přijatelné.

JAK JSME TESTOVALI

Třem hlavním skupinám funkcí testovaných programů jsme přidělili stejnou váhu při výsledném hodnocení. Mezi funkcemi pro čištění systému by jistě nemělo chybět odstranění nepotřebných a dočasných souborů na disku, smazání nepotřebných záznamů v registru nebo úprava seznamu programů spouštěných se startem Windows. Neméně důležité jsou funkce pro optimalizaci systému – tedy například defragmentace a optimalizace registru a operační paměti, nástroje na automatickou optimalizaci výkonu počítače nebo třeba síťového připojení. Další cenné body získají testované aplikace za možnost úpravy nastavení operačního systému i běžných aplikací, jako jsou internetové prohlížeče, e-mailoví klienti nebo přehrávač Windows Media Player. Vysoce hodnocené aplikace z testu by samozřejmě měly být snadno ovladatelné a nabízet přehledné uživatelské rozhraní.

Soupeři

- System Mechanic Professional 7**
 Velmi dobře vybavená aplikace s pokročilými funkcemi pro optimalizaci a čištění systému a bohatou nabídkou užitečných systémových nastavení i doplňkových funkcí.
License: trialware, 1888 Kč
- TuneUp Utilities 2007**
 Skvěle ovladatelná a funkcemi nabitá aplikace řeší čištění i optimalizaci disků a operačního systému. Hravě uživatele osloví slušná nabídka nastavení vzhledu uživatelského prostředí Windows.
License: trialware, 1011 Kč
- Ashampoo WinOptimizer 4**
 Funkce pro optimalizaci systému a čištění počítače v přehledném balení. Nabízí také testování výkonu počítače, úpravu vzhledu Windows a mnoho dalších funkcí.
License: trialware, 1226 Kč
- AusLogics BoostSpeed 3.6.9.660**
 Trochu méně přehledná aplikace s obrovskou nabídkou systémových nastavení určených pro pokročilé uživatele. Dokáže nastavit vlastnosti dlouhé řady různých aplikací (internetových prohlížečů, IM klientů, aplikací MS Office atd.).
License: trialware, 705 Kč
- MindSoft Utilities XP 9.6**
 Uživatelsky přívětivá aplikace s trochu omezenější nabídkou funkcí spolupracuje pouze s Windows XP (verze Home i Professional). Výborná je nabídka funkcí pro práci se soubory.
License: trialware, 1259 Kč
- Advanced WindowsCare Professional 2.4.0 892**
 Nejméně vybavená aplikace z testu, navíc poněkud nepřehledná. Zajímavá je možnost nastavení optimalizace podle způsobu využití počítače a typu internetového připojení.
License: trialware, 687 Kč